

Sygn. akt VIII C 700/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 23 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: Sędzia Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 grudnia 2021 roku w Ł.

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. w Ł.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 700/21

UZASADNIENIE

W dniu 18 grudnia 2020 roku powód (...) spółka z o.o. w Ł., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W. powództwo o zasądzenie kwoty 1.825,20 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik powoda wyjaśnił, że w dniu 6 lipca 2017 roku w kolizji drogowej uszkodzony został samochód marki V. (...) o nr rej. (...) należący do M. B. (1). Sprawca szkody posiadał umowę ubezpieczenia OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. W związku z likwidacją szkody poszkodowany wynajął od N. Ś. samochód marki S. (...). Stawka dobową za najem wyniosła 147,60 zł brutto, a poszkodowany korzystał z pojazdu od 7 lipca 2017 r. do 3 sierpnia 2017 r. W związku z wynajęciem pojazdu w dniu 5 sierpnia 2017 roku wystawiono na poszkodowanego fakturę VAT na kwotę 3.985,20 zł. Poszkodowany zbył na rzecz N. Ś. wierzytelność przysługującą mu względem ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność oraz zweryfikował należność przedstawioną do zapłaty obniżając ją do kwoty 2.160 zł. Następnie N. Ś. zawarła z powodem umowę cesji wierzytelności.

(pozew k. 2- 5)

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik przyznał, że pozwany z tytułu najmu pojazdu zastępczego wypłacił uprawnionemu kwotę 2.160 zł akceptując w całości długość najmu. Odnośnie stawki dobowej wskazał, iż została ona obniżona do kwoty 80 zł brutto. Strona pozwana zakwestionowała legitymację czynną powoda, gdyż w dniu zawarcia umowy cesji poszkodowanym nie przysługiwała wierzytelność o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego. Pozwany wskazał, że już w momencie zgłoszenia szkody M. B. (1) została poinformowana o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego w wypożyczalni współpracującej z pozwanym, a także o procedurze skorzystania z najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem pozwanego. W

dalszej kolejności pełnomocnik wyjaśnił, iż stosowane przez powoda stawki mają zawyżony charakter, a działanie poszkodowanego uznać należy za nieuzasadnione i zmierzające do powiększenia rozmiarów szkody.

(odpowiedź na pozew k. 44- 48)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

(protokół rozprawy k. 74- 76)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 lipca 2017 roku w kolizji drogowej uszkodzony został samochód marki V. (...) o nr rej. (...) należący do M. B. (1) i M. B. (2). Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

(zeznania świadka M. B. (1) k. 66 v., zeznania świadka M. B. (2) k. 75, okoliczności bezsporne)

Tego samego dnia M. B. (2) zgłosiła pozwanemu telefonicznie szkodę. W trakcie rozmowy pracownik pozwanego poinformował, że gdyby poszkodowana miała zamiar wynająć pojazd zastępczy, powinna o tym zawiadomić pozwanego, który zapewni jej wówczas pojazd zastępczy. W przypadku wynajmu pojazdu zastępczego bez udziału pozwanego, jego pracownik zastrzegł, że wypłata odszkodowania nastąpi przy przyjęciu stawki dobowej w wysokości 80 zł za dobę najmu.

(nagranie telefonicznego zgłoszenia szkody- akta szkody na płycie CD stanowiącej załącznik do odpowiedzi na pozew)

W dniu 7 lipca 2017 roku M. B. (1) i M. B. (2) podpisali z N. Ś. umowę najmu pojazdu zastępczego marki S. (...). Stawka dobowa za najem została ustalona na kwotę 147,60 zł brutto. Poszkodowani oświadczyli, że pojazd zastępczy jest im potrzebny do dojazdów do pracy i dojazdów do placówek medycznych.

(umowa najmu pojazdu k. 11, oświadczenie poszkodowanego k. 14)

W tej samej dacie M. B. (1) i M. B. (2) przenieśli na N. Ś. wierzytelność z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego S. (...) w związku z likwidacją szkody w pojeździe V. (...) o nr rej. (...).

(umowa cesji k. 17, zeznania świadka M. B. (1) k. 66 v.)

Wynajmowany pojazd M. B. (1) zwrócił w dniu 3 sierpnia 2017 roku.

(protokół zdawczo- odbiorczy pojazdu k. 12)

W dniu 5 sierpnia 2017 roku N. Ś. wystawiła fakturę nr (...) z tytułu najmu pojazdu zastępczego marki S. (...), obejmującą okres 27 dni najmu i stawkę 120 zł netto za dobę na kwotę 3.985,20 zł.

(faktura k. 15)

Pozwany wezwany do zapłaty należności z tytułu najmu pojazdu zastępczego zweryfikował przesłaną mu fakturę w zakresie stawki dobowej do kwoty 80 zł brutto. Na rzecz N. Ś. została wypłacona suma 2.160 zł.

(pismo pozwanego k. 19, okoliczności bezsporne)

W dniu 17 października 2019 r. N. Ś. przeniosła na (...) spółka z o.o. w Ł. wierzytelność wobec Towarzystwa (...) S.A. w W. wynikającą z faktury nr (...) z tytułu najmu pojazdu zastępczego marki S. (...) w wysokości 1.825,20 zł.

(umowa cesji k. 18)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadków M. B. (1) i M. B. (2).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości, jednak nie z uwagi na podniesiony w odpowiedzi na pozew zarzut braku legitymacji czynnej. Nie można się zgodzić z twierdzeniem strony pozwanej, że w dniu zawarcia umowy cesji, poszkodowanym nie przysługiwała wierzytelność o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego. Nie ulega wątpliwości, że dopuszczalne jest przeniesienie również wierzytelności przyszłej. Jednak wymaga to dokładnego oznaczenia wierzytelności w taki sposób, aby nie było wątpliwości co jest przedmiotem umowy zawieranej pomiędzy cedentem, a cesjonariuszem. W przedmiotowej sprawie takie wątpliwości nie występują, gdyż M. B. (1) i M. B. (2) przenieśli na N. Ś. wierzytelność z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego S. (...) w związku z likwidacją szkody w pojeździe V. (...) o nr rej. (...).

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2013, poz. 392 ze zm.). W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 6 lipca 2017 roku, w wyniku którego samochód marki V. (...) uległ uszkodzeniu. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Pozwany nie kwestionował także uprawnienia poszkodowanego do wynajęcia pojazdu zastępczego na czas likwidacji szkody, a także okresu najmu pojazdu. Oś sporu w niniejszej sprawie stanowiła stawka dobowo za najem, którą pozwany określił na kwotę 80 zł brutto.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczyciela ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że podczas zgłoszenia szkody w dniu kolizji M. B. (2) została poinformowana przez pracownika pozwanego o tym, że w przypadku zamiaru wynajmu pojazdu zastępczego powinna skontaktować się z pozwanym. Pomimo tego poszkodowani nie zawiadomili pozwanego o takim zamiarze. Podczas zgłaszania szkody M. B. (2) została powiadomiona również, że w przypadku wynajmu pojazdu zastępczego, pozwany będzie uprawniony do obniżenia stawki dobowej czynszu najmu pojazdu do kwoty 80 zł brutto. Ponieważ zarówno poszkodowani, jak i pracownik (...) spółka z o.o. w Ł. oraz pracownik przedsiębiorstwa (...), czyli (...) M.- Centrum, nie zawiadomili pozwanego towarzystwa ubezpieczeń o fakcie wynajmu poszkodowanym auta zastępczego, w ocenie Sądu strona pozwana mogła zasadnie obniżyć wysokość należnego odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego, przyjmując stawkę 80 zł brutto za dobę.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.